GENERALINIO ADVOKATO
JEAN RICHARD DE LA TOUR IŠVADA,
pateikta 2021 m. gegužės 20 d.[1]

Byla C-136/20

Baudžiamoji byla
prieš
LU

(*Zalaegerszegi Járásbíróság* (Zalaegersego apylinkės teismas, Vengrija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė – Pamatinis sprendimas 2005/214/TVR – Abipusis finansinių baudų pripažinimas – 5 straipsnio 1 dalis – Pažeidimas, susijęs su „elgesiu, pažeidžiančiu kelių eismo taisykles“ – Pažeidimo apimtis – Sprendimą priėmusios valstybės transporto priemonės savininkui skirta finansinė bauda už pareigos nurodyti vairuotojo, įtariamo padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą, tapatybę neįvykdymą – 7 straipsnio 1 dalis – Nepripažinimo ir nevykdymo pagrindai – Sprendimą vykdančios valstybės atliekamo nusikalstamos veikos teisinio kvalifikavimo patikrinimo apimtis ir tvarka“

I. Įvadas

1. Šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismo prašoma išaiškinti, kiek valstybės narės kompetentinga institucija[2] gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti kitos valstybės narės priimtą sprendimą skirti baudą[3], jeigu mano, kad pastarojoje valstybėje padarytas pažeidimas nepatenka į nusikalstamų veikų sąrašą, dėl kurių Pamatiniame sprendime 2005/214 Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė, kad joms netaikomas veikos dvigubo baudžiamumo patikrinimas.

2. Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą dėl Vengrijos kompetentingos institucijos jos pilietei LU Austrijos kompetentingos institucijos paskirtos baudos pripažinimo ir vykdymo. Ši bauda skirta už tai, kad LU, kaip transporto priemonės, valdytos padarant kelių eismo taisyklių pažeidimą, savininkė, neįvykdė jai tenkančios pareigos nurodyti vairuotojo, įtariamo padarius šį pažeidimą, tapatybę. Austrijos kompetentinga institucija mano, kad šios pareigos nurodyti asmens tapatybę neįvykdymas yra pažeidimas, t. y. „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“,

[1] Originalo kalba: prancūzų.

[2] Toliau – „sprendimą vykdančioji valstybė“, kaip tai suprantama pagal 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms (OL L 76, 2005, p. 16) 1 straipsnio d punktą.

[3] Toliau – „sprendimą priėmusi valstybė“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2005/214 1 straipsnio c punktą.

kaip tai suprantama pagal Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečią įtrauką, kuriam netaikomas veikos dvigubo baudžiamumo patikrinimas, o Vengrijos kompetentinga institucija teigia, kad tas pažeidimas negali būti taip kvalifikuojamas.

3. Pateikdamas klausimus *Zalaegerszegi Járásbíróság* (Zalaegersego apylinkės teismas, Vengrija) iš esmės siekia, kad būtų nustatyta sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos vykdomo patikrinimo apimtis ir tvarka, jeigu ji mano, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentingos institucijos jai atsiųstame prašyme pripažinti ir vykdyti baudą padaryta nusikalstamos veikos, kaip tai suprantama pagal Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalį, teisinio kvalifikavimo klaida. Taip pat šie klausimai Teisingumo Teismui suteikia galimybę patikslinti sąvoką „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, Sąjungos teisės aktų leidėjo vartojamą šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje, nes Sąjungos teisėje ši nusikalstama veika visiškai neapibrėžta ir Europos Sąjungoje kelių eismo taisyklės nevisiškai suvienodintos.

4. Šioje išvadoje Teisingumo Teismui siūlysiu nuspręsti, kad Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, jeigu jį priėmusios valstybės teisėje apibrėžta nusikalstama veika nepriskiriama prie nusikalstamos veikos ar nusikalstamų veikų kategorijos, kurią sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija nurodė prie šio sprendimo pridėtame liudijime, siekdama, kad būtų taikoma šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalis. Vis dėlto pirmiausia sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija turi pradėti to pamatinio sprendimo 7 straipsnio 3 dalyje nurodytą konsultavimosi procedūrą.

5. Taip pat Teisingumo Teismui siūlysiu nuspręsti, kad Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečia įtrauka turi būti aiškinama taip, kad pagal ją nusikalstama veika „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, apima elgesį, kai transporto priemonės savininkas atsisako nurodyti vairuotojo, įtariamo padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą, tapatybę.

II. Teisinis pagrindas

A. Pamatinis sprendimas 2005/214

6. Pamatinio sprendimo 2005/214 1, 2 ir 4 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(1) 1999 m. spalio 15–16 d. Tamperėje susirinkusi Europos Vadovų Taryba patvirtino abipusio pripažinimo principą, kuris turėtų tapti teisminio bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose Sąjungoje pagrindu.

(2) Abipusio pripažinimo principas turėtų būti taikomas teisminių arba administracinių institucijų skiriamoms finansinėms baudoms, siekiant palengvinti sprendimų dėl tokių baudų vykdymą valstybėje narėje, kuri nėra valstybė, kurioje baudos yra paskirtos.

<…>

(4) Šis pamatinis sprendimas taip pat turėtų būti taikomas finansinėms baudoms, paskirtoms už kelių eismo taisyklių pažeidimus.“

7. Pamatinio sprendimo 2005/214 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Sprendimą kartu su šiame straipsnyje numatytu liudijimu galima perduoti valstybės narės, kurioje fizinis arba juridinis asmuo, dėl kurio buvo priimtas sprendimas, turi turto arba pajamų, kurioje fizinis asmuo įprastai gyvena arba kurioje yra juridinio asmens registruota buveinė, kompetentingoms institucijoms.

2. Liudijimą, kurio standartinis blankas pateikiamas priede, pasirašo ir jo turinio tikslumą patvirtina sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija.“

8. Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje ir 3 dalyje dėl šio pamatinio sprendimo taikymo srities nustatyta:

„1. Pagal šio pamatinio sprendimo sąlygas ir netikrinant veikos dvigubo baudžiamumo, sprendimai pripažįstami ir vykdomi už šiuos nusikaltimus, jeigu už juos baudžiama sprendimą priėmusioje valstybėje ir kaip jie yra apibrėžti sprendimą priėmusios valstybės teisės:

<…>

– elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles, įskaitant taisyklių dėl vairavimo ir poilsio laiko bei taisyklių dėl pavojingų krovinių pažeidimus,

<…>

3. Už nusikaltimus, kuriems netaikoma šio straipsnio 1 dalis, sprendimą vykdančioji valstybė gali pripažinti ir vykdyti sprendimą su sąlyga, kad sprendimas susijęs su veika, kuri laikoma nusikaltimu pagal sprendimą vykdančiosios valstybės teisę, kokie bebūtų nusikaltimo sudėties požymiai ar kaip jis bebūtų apibūdintas.“

9. Pamatinio sprendimo 2005/214 6 straipsnyje „Sprendimų pripažinimas ir vykdymas“ nustatyta:

„Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos, nereikalaudamos jokių papildomų formalumų, pripažįsta joms pagal 4 straipsnį perduotus sprendimus ir nedelsdamos imasi būtinų priemonių, kad jie būtų vykdomi, išskyrus atvejus, kai kompetentinga institucija nusprendžia taikyti 7 straipsnyje numatytą pagrindą nepripažinti ar nevykdyti sprendimo.“

10. Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnyje „Pagrindas nepripažinti ir nevykdyti sprendimo“ nustatyta:

„1. Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, jeigu 4 straipsnyje numatytas liudijimas nebuvo pateiktas, yra neišsamus ar akivaizdžiai neatitinka sprendimo.

2. Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija taip pat gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, jeigu yra nustatyta, kad:

<…>

b) vienu iš 5 straipsnio 3 dalyje nurodytų atvejų sprendimas susijęs su veikomis, kurios nėra nusikaltimas pagal sprendimą vykdančiosios valstybės teisę;

<…>

3. 1 dalyje ir 2 dalies c, g <…> punktuose nurodytais atvejais, prieš nuspręsdama visiškai ar iš dalies nepripažinti ir nevykdyti sprendimo, vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija bet kuriuo tinkamu būdu konsultuojasi su sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija ir atitinkamais atvejais prašo jos nedelsiant pateikti visą būtiną informaciją.“

B. Austrijos teisė

11. 1967 m. birželio 23 d. *Kraftfahrgesetz* (Federalinis motorinių transporto priemonių įstatymas)[4] 103 straipsnio, reglamentuojančio transporto priemonės savininko pareigas, 2 dalyje nustatyta:

„Institucija gali reikalauti informacijos apie asmens, kuris konkrečiu momentu vairavo registracijos numeriu pažymėtą transporto priemonę ar paskutinis ją pastatė <…> konkrečioje vietoje iki nustatyto momento, tapatybę. Šią informaciją, turinčią apimti atitinkamo asmens vardą, pavardę ir adresą, turi pateikti transporto priemonės registracijos liudijimo turėtojas <…>; jeigu šis turėtojas negali pateikti tokios informacijos, jis turi nurodyti galintį tai padaryti asmenį, kuris dėl šios priežasties turi pareigą pranešti; asmens, turinčio pareigą pranešti, pateikta informacija institucijos neatleidžia nuo pareigos ją patikrinti, jeigu to reikia, atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes. Informacija turi būti pateikta nedelsiant, o jeigu pateiktas rašytinis prašymas, per dvi savaites nuo jo įteikimo. <…>“

12. 1967 m. KFG 134 straipsnio „Baudžiamosios nuostatos“ 1 dalis suformuluota taip:

„Tas, kas pažeidžia šį federalinį įstatymą, <…> padaro administracinį nusižengimą ir yra baudžiamas bauda iki 5 000 eurų, o jeigu nėra galimybės išieškoti šios baudos, – laisvės atėmimo bausme iki šešių savaičių <…>“.

III. Pagrindinė byla, prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme

13. *Bezirkshauptmannschaft Weiz* (Veico rajono administracinė institucija, Austrija) 2018 m. birželio 6 d. sprendimu[5], tapusiu galutiniu 2019 m. sausio 1 d., Vengrijos pilietei LU skyrė 80 eurų baudą. Ši bauda skirta todėl, kad LU, Vengrijoje registruotos transporto priemonės savininkė, per Austrijos teisės aktuose nustatytą dviejų savaičių laikotarpį neatsakė į šios administracinės institucijos prašymą nurodyti jos transporto priemonę vairavusį asmenį, įtariamą padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą.

14. 2020 m. sausio 27 d. Veico rajono administracinė institucija, vadovaudamasi Pamatiniu sprendimu 2005/214, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, kuris yra ir sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija, išsiuntė prašymą pripažinti ir vykdyti 2018 m. birželio 6 d. sprendimą, taip pat pridėjo šio pamatinio sprendimo 4 straipsnyje nurodytą liudijimą. Iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos matyti, kad šiame liudijime LU padarytas pažeidimas kvalifikuotas kaip „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, kaip tai suprantama pagal to pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečią įtrauką. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar tenkinami šiame

4 *BGBl.* 267/1967, toliau – 1967 m. KFG.

5 Toliau – 2018 m. birželio 6 d. sprendimas.

straipsnyje 2018 m. birželio 6 d. sprendimo pripažinimui ir vykdymui keliami reikalavimai. Jis mano, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija nagrinėjamus veiksmus kvalifikavo remdamasi „pernelyg plačiu“ Sąjungos teisės aiškinimu. Veiksmai, dėl kurių LU pripažinta kalta, yra atsisakymas vykdyti nacionalinių institucijų prašymą ir neturėtų būti siejami su veiksmais, kuriems netaikomas veikos dvigubo baudžiamumo patikrinimas, kaip tai suprantama pagal Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalį.

15. Šiomis aplinkybėmis *Zalaegerszegi Járásbíróság* (Zalaegersego apylinkės teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos klausimus:

„1. Ar [Pamatinio sprendimo 2005/214/TVR] 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta teisės norma turi būti aiškinama taip, kad jeigu sprendimą priėmusi valstybė <…> nurodo vieną iš toje nuostatoje išvardytų veikų, vykdančioji valstybė <…> neturi jokios papildomos diskrecijos atsisakyti vykdyti [sprendimą skirti baudą] ir turi jį vykdyti?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar vykdančioji valstybė <…> gali teigti, kad sprendimą priėmusios valstybės <…> sprendime nurodyta veika neatitinka sąraše aprašytos veikos?“

16. Vengrijos, Čekijos, Ispanijos ir Austrijos vyriausybės, taip pat Europos Komisija pateikė rašytines pastabas.

17. Teisėjui pranešėjui pritarus, buvo nuspręsta pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 61 straipsnio 1 dalį išsiųsti klausimus; šalys į juos atsakė raštu per nustatytą terminą.

IV. Analizė

18. Šiais dviem prejudiciniais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo iš esmės prašo išaiškinti, ar prireikus sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą ir kiek, jeigu mano, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija prie šio sprendimo pridėtame liudijime klaidingai nurodė vieną iš Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų nusikalstamų veikų kategorijų, kurioms netaikomas veikos dvigubo baudžiamumo patikrinimas.

19. Šie klausimai kilo nagrinėjant sprendimą priėmusios valstybės ir sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingų institucijų ginčą dėl šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje pateiktos sąvokos „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, aiškinimo.

20. Sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija mano, kad ši sąvoka apima transporto priemonės savininko pareigos nurodyti vairuotojo, įtariamo padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą, tapatybę, nevykdymą. Pagal Austrijos teisę toks nevykdymas yra kelių eismo taisyklių pažeidimas. Tačiau sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija mano, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija „pernelyg plačiai“ aiškina Sąjungos teisę, nes ta sąvoka negali apimti tokio pažeidimo. Anot jos, 2018 m. birželio 6 d. sprendimas nepatenka į Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies materialinę taikymo sritį ir yra

susijęs su kitomis nusikalstamomis veikomis, kaip tai suprantama pagal šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 3 dalį, todėl ji šio sprendimo pripažinimą ir vykdymą gali sieti su sąlyga, kad būtų tenkinamas veikos dvigubo baudžiamumo kriterijus.

21. Šį ginčą paaiškina labai ypatingas pagrindinės bylos kontekstas. Priešingai, nei kitos to pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalyje išvardytos nusikalstamos veikos, „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“ Sąjungos teisėje neapibrėžtas ir dėl jo valstybės narės nesuformavo bendro požiūrio.

22. Iš pradžių analizuodamas Teisingumo Teismui pateiktus klausimus nagrinėsiu sąlygas, kuriomis sprendimą vykdančiosios valstybės narės kompetentinga institucija gali patikrinti, ar nagrinėjama nusikalstama veika patenka į Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies materialinę taikymo sritį ir prireikus gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti atitinkamą sprendimą. Šiomis aplinkybėmis siūlau nagrinėti šio pamatinio sprendimo 7 straipsnio 1 dalies nuostatas. Iš tikrųjų šiame straipsnyje aiškiai nurodytas atvejis, kuriuo, mano nuomone, remiasi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, t. y. kai sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija mano, kad prie ginčijamo sprendimo pridėtas liudijimas, kuriame pakartojama nusikalstama veika iš to pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalyje pateikto 39 nusikalstamų veikų sąrašo, neatitinka to sprendimo.

23. Paskui siūlysiu Teisingumo Teismui išaiškinti Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje nurodytą sąvoką „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“.

A. Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos vykdomo patikrinimo apimtis

24. Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus [6].

1. Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies formuluotė

25. Pirmiausia pažymėtina, kad Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalyje, kuria remiasi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nėra kriterijų, leidžiančių atsakyti, koks yra sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos patikrinimo, kurį ji gali atlikti, kad įsitikintų, ar nusikalstama veika, kaip ji apibrėžta sprendimą priėmusios valstybės teisėje, patenka į šios nuostatos materialinę taikymo sritį ir nėra kita nusikalstama veika, kaip tai suprantama šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 3 dalį, pobūdis.

26. Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsniu, kaip matyti iš jo pavadinimo, siekiama apibrėžti šio pamatinio sprendimo taikymo sritį. To pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalyje Sąjungos teisės aktų leidėjas išvardija nusikalstamas veikas, dėl kurių sprendimai pripažįstami ir vykdomi, netikrinant veikos dvigubo baudžiamumo, ir nurodo, kad šios nusikalstamos veikos apibrėžiamos

[6] Žr. 2020 m. kovo 3 d. Sprendimą *X (Europos arešto orderis – Dvigubas baudžiamumas)* (C-717/18, EU:C:2020:142, 21 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija); taip pat 2021 m. kovo 10 d. Sprendimą *Staatliches Amt für Landwirtschaft und Umwelt Mittleres Mecklenburg* (C-365/19, EU:C:2021:189, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

pagal sprendimą priėmusios valstybės teisę [7]. Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nustatyta, kad pagal sprendimą priėmusios valstybės teisę reglamentuojami baudžiamosios atsakomybės elementai, visų pirma taikytina sankcija, ir nustatomas subjektas, kuriam skiriama ta sankcija [8].

27. Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 3 dalyje Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė, kad galima reikalauti patikrinti kitų nei šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų dvigubą baudžiamumą.

28. Taigi aiškiai nenurodytas patikrinimo, kurį gali atlikti sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija, pobūdis.

2. Pamatinio sprendimo 2005/214 struktūra ir tikslai

29. Nagrinėjant Pamatinio sprendimo 2005/214 struktūrą ir tikslus, visų pirma šio pamatinio sprendimo 7 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatas [9], galima nustatyti patikrinimo, atliekamo sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos, kad patikrintų, ar nagrinėjama nuskalstama veika, kaip ji apibrėžta pagal sprendimą priėmusios valstybės teisę, patenka į vieną iš Pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų nusikalstamų veikų kategorijų, apimtį.

30. Pirmiausia reikia priminti, kad Pamatiniu sprendimu 2005/214 siekiama įdiegti veiksmingą sprendimų, kuriais galutinai skiriama finansinė bauda fiziniam ar juridiniam asmeniui už vieną iš jo 5 straipsnyje išvardytų nusikalstamų veikų, tarpvalstybinio pripažinimo ir vykdymo sistemą [10]. Šiuo pamatiniu sprendimu, nederinant valstybių narių baudžiamosios teisės aktų, siekiama užtikrinti piniginių sankcijų vykdymą šiose valstybėse, taikant abipusio pripažinimo principą [11].

31. Šis principas yra teisminio bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose „pagrindas“ [12], ir remiantis Pamatinio sprendimo 2005/214 6 straipsniu iš esmės reikalaujama, kad sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija nedelsdama ir be jokių kitų formalumų imtųsi būtinų priemonių, kad „pagal [šio pamatinio sprendimo] 4 straipsnį perduot[as]“ sprendimas būtų pripažintas, nebent ji „nusprendžia taikyti [to pamatinio sprendimo] 7 straipsnyje numatytą pagrindą nepripažinti ar nevykdyti sprendimo“.

32. Pažymiu, kad taikant abipusio pripažinimo principą reikalaujama, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija atsiųstų sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingai institucijai Pamatinio sprendimo 2005/2014 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus atitinkantį sprendimą, o sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija, prieš taikydama nepripažinimo ar nevykdymo pagrindą, pradėtų konsultavimosi procedūrą, remdamasi šio pamatinio sprendimo 7 straipsniu.

7 Žr. 2020 m. kovo 4 d. Sprendimą *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 44 punktas).

8 Žr. 2020 m. kovo 4 d. Sprendimą *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 44 punktas).

9 Žr. 2020 m. kovo 3 d. Sprendimą *X (Europos arešto orderis – Dvigubas baudžiamumas)* (C-717/18, EU:C:2020:142, 21 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

10 Žr. Pamatinio sprendimo 2005/214 1 ir 6 straipsnius bei 1 ir 2 konstatuojamąsias dalis; taip pat 2020 m. kovo 4 d. Sprendimą *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 48 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

11 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo principas ir tarpusavio pripažinimo principas, kuris savo ruožtu pagrįstas šių valstybių narių abipusiu pasitikėjimu, Sąjungos teisėje yra ypač svarbūs, nes leidžia sukurti ir išlaikyti erdvę be vidaus sienų (žr. 2019 m. sausio 10 d. Sprendimo *ET*, C-97/18, EU:C:2019:7, 17 punktą).

12 Žr. Pamatinio sprendimo 2005/214 1 konstatuojamąją dalį.

a) Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos atliekamas Pamatinio sprendimo 2005/214 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų laikymosi patikrinimas

33. Vadovaudamasi Pamatinio sprendimo 2005/214 4 straipsnio 1 dalimi sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija prie sprendimo turi pridėti liudijimą. To liudijimo tipinė forma pateikta šio pamatinio sprendimo priede. Liudijimą sudaro skirtingi skirsniai, kuriuos turi užpildyti ši institucija. Šiuose skirsniuose ji turi galimybę pateikti formalią minimalią informaciją, be kita ko, apie sprendimą priėmusią ir kompetentingą jį vykdyti valstybės institucijas, fizinį ar juridinį asmenį, kuriam skirta finansinė bauda, taip pat informaciją apie sprendimo ir padarytos nusikalstamos veikos pobūdį.

34. Šioje analizėje visų pirma reikia remtis informacija, kurią reikalaujama pateikti to liudijimo g skirsnio „Sprendimas dėl finansinės baudos paskyrimo“ 2–4 punktuose.

35. Pamatinio sprendimo 2005/214 priede nurodyto liudijimo g skirsnio 2 punkte sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija turi, pirma, pateikti faktų santrauką ir apibūdinti aplinkybes, kuriomis buvo įvykdytas nusikaltimas, įskaitant laiką ir vietą, ir, antra, nurodyti nusikaltimo pobūdį bei teisinį kvalifikavimą ir taikytiną įstatymo nuostatą ar kodeksą, kuriais remiantis buvo priimtas sprendimas, o sprendimo tekstą turi pridėti prie šio liudijimo [13].

36. Šio skirsnio 3 punktas susijęs su nusikalstamomis veikomis, patenkančiomis į Pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalies materialinę taikymo sritį. Sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija turi patvirtinti, kad nusikalstama veika, apibrėžta nacionalinėje teisėje, „sudaro“ vieną iš šiame straipsnyje pateiktame sąraše nurodytų nusikalstamų veikų, pažymėdama atitinkamą langelį ar langelius [14]. Šiame kontekste Sąjungos teisės aktų leidėjas pakartojo šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalyje pateiktą 39 nusikalstamų veikų sąrašą.

37. Vis dėlto to skirsnio 4 punktas skirtas kitoms nei Sąjungos teisės aktų leidėjo to pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalyje pateiktame sąraše nurodytoms nusikalstamoms veikoms, kurias sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija turi išsamiai aprašyti.

38. Pamatinio sprendimo 2005/214 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija liudijimą turi pasirašyti ir patvirtinti tikslų jo turinį.

39. Šis tikslus ir griežtas požiūris į atitinkamos nusikalstamos veikos aprašymą turi pagrįsti abipusį pasitikėjimą, visų pirma taikant Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalį, pagal kurią dėl šio pasitikėjimo netikrinamas labai sunkių nusikalstamų veikų dvigubas baudžiamumas. Šio pamatinio sprendimo 4 straipsnyje nurodytame liudijime pateiktina informacija turi leisti sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingai institucijai patikrinti sprendimą, kad būtų užtikrintas geras jo vykdymas, ir, be kita ko, įsitikinti, kad jį priėmė kompetentinga institucija ir kad jis patenka į to pamatinio sprendimo taikymo sritį. Būtent šiomis aplinkybėmis sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija, atsižvelgdama į jai atsiųstą informaciją, turi patikrinti, ar nagrinėjamas sprendimas patenka į Pamatinio
sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies materialinę taikymo sritį, todėl netikrinamas veikos

[13] Žr. to liudijimo k skirsnį.

[14] Jeigu nusikalstama veika priskiriama prie Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt devintoje įtraukoje nurodytos nusikalstamų veikų kategorijos („sprendimą priėmusios valstybės nustatyti nusikaltimai, kurie skirti įsipareigojim[ams], kylan[tiems] iš pagal EB sutartį ar pagal ES sutarties VI antraštinę dalį priimtų dokumentų, įgyvendin[ti]“), o ji ypač plati, Sąjungos teisės aktų leidėjas reikalauja, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija tiksliai nurodytų remiantis Sutartimi priimtų teisės aktų nuostatas, su kuriomis susijusi nusikalstama veika.

dvigubas baudžiamumas, ar į šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 3 dalies materialinę taikymo sritį. Vis dėlto tai yra ribotas patikrinimas, o prireikus kartu turi būti konsultuojamasi su sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija.

40. Jeigu liudijimas pateiktas, jis išsamus ir atitinka sprendimą, sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija, remdamasi Pamatinio sprendimo 2005/214 6 straipsniu, turi pripažinti jį ir vykdyti, nereikalaudama kitų formalumų, ir nedelsdama imtis visų būtinų jo vykdymo priemonių. Taigi sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija tą sprendimą pripažįsta, remdamasi sprendimą priėmusios valstybės kompetentingos institucijos atsiųstu liudijimu, patvirtinančiu to sprendimo teisėtumą ir vykdytinumą.

41. Vis dėlto, jeigu liudijimo nepateikta, jis neišsamus ar „akivaizdžiai neatitinka sprendimo“, iš Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 1 dalies matyti, kad sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą [15].

42. Pirma, iš šios nuostatos formuluotės matyti, kad būtent sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija turi vertinti, ar liudijimas atitinka Pamatiniame sprendime 2005/214 keliamus reikalavimus, ir padaryti išvadą dėl galimo jo neteisėtumo. Šiuo klausimu Sąjungos teisės aktų leidėjas šiai institucijai palieka galimybę atsisakyti arba neatsisakyti pripažinti ar vykdyti sprendimą, nepaisant galimų liudijimo trūkumų.

43. Antra, Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 1 dalyje Sąjungos teisės aktų leidėjo nurodyti trūkumai susiję su atvejais, kai sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija neįvykdo jai pagal šio pamatinio sprendimo 4 straipsnį tenkančių pareigų, nes neprideda liudijimo, jo neužpildo ar pateikia „akivaizdžiai“ sprendimo neatitinkantį liudijimą. Prieveiksmio „akivaizdžiai“ vartojimas to pamatinio sprendimo 7 straipsnio 1 dalyje, mano nuomone, įrodo Sąjungos teisės aktų leidėjo norą nustatyti, kad sprendimo nepripažinimo ir nevykdymo pagrindas būtų tik akivaizdžios liudijime padarytos klaidos egzistavimas, ir tai būtų daroma atsižvelgiant į abipusį sprendimą priėmusios valstybės ir sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingų institucijų pasitikėjimą, taip pat į siekiamo įvesti mechanizmo veiksmingumo, greitumo ir paprastumo reikalavimus.

44. Manau, jog paskutinis Sąjungos teisės aktų leidėjo nurodytas atvejis apima antrajame prejudiciniame klausime nurodytą situaciją, kai sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija mano, kad nagrinėjama nusikalstama veika, kaip ji apibrėžta sprendimą priėmusios valstybės teisėje, neatitinka nusikalstamos veikos, kurią nurodė sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija, siekdama, kad būtų taikoma Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalis. Kitaip tariant, nusikalstamos veikos teisinis kvalifikavimas yra klaidingas.

45. Manau, jog šis ribotas patikrinimas sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingai institucijai turi leisti patikrinti, atsižvelgiant į atsiųstą informaciją, ar sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija neprašo pripažinti ir vykdyti sprendimo, remdamasi Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalimi, nors nagrinėjama nusikalstama veika, kaip ji apibrėžta sprendimą priėmusios valstybės teisėje, *akivaizdžiai* nesusijusi su nusikalstamomis veikomis, kurioms Sąjungos teisės aktų leidėjas nenustatė veikos dvigubo baudžiamumo

[15] 2001 m. rugsėjo 12 d. „Jungtinės Karalystės, Prancūzijos Respublikos ir Švedijos Karalystės iniciatyvos siekiant priimti Tarybos pamatinį sprendimą dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms“ (OL C 278, 2001, p. 4) 4 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta: „Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali nuspręsti nevykdyti sprendimo, jeigu 2 straipsnyje nurodyt[o] liudijim[o] nepateikt[a] ar jame pateikta informacija neišsami arba akivaizdžiai netiksli“.

tikrinimo, o atvirkščiai, ji priskiriama prie kitų nusikalstamų veikų, nurodytų šio straipsnio 3 dalyje. Visų pirma siekiama šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio materialinės taikymo srities paisymo užtikrinant teisingą nusikalstamos veikos teisinį kvalifikavimą, antraip kiltų grėsmė pažeisti tarpusavio pasitikėjimą, todėl – nepasiekti tame pamatiniame sprendime nurodyto tikslo.

46. Pamatinio sprendimo 2005/214 priede nurodyto liudijimo g skirsnio 2 ir 3 punktuose leidžiama atlikti tą patikrinimą, nes jame turi būti pateikti duomenys apie nusikalstamą veiką, siekiant taikyti šio pamatinio sprendimo 5 straipsnį. Primenu, jog 2 punkte aiškiai reikalaujama atsiųsti informaciją apie nusikalstamas veikas, už kurias skirta sankcija, ir apibūdinti faktines aplinkybes, kuriomis padaryta nusikalstama veika (ar nusikalstamos veikos), taip pat informaciją apie „[n]usikaltimo (nusikaltimų) pobūd[į] bei teisin[į] kvalifikavim[ą] ir taikytin[ą] įstatymo nuostat[ą] / taikytin[ą] kodeks[ą]“.

47. Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos vykdomą patikrinimą juo labiau palengvina tai, kad nusikalstama veika, už kurią skirta finansinė bauda, atitinka konkrečią inkriminuojamą veiką visose nacionalinėse teisės sistemose, kaip antai Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies dvidešimt aštuntoje įtraukoje nurodytą iššaginimą, arba nusikalstamą veiką ar nusikalstamų veikų kategoriją, Sąjungos teisėje apibrėžtas nustatant minimalius reikalavimus ar dėl kurių patvirtintas bendras valstybių narių požiūris.

48. Šiuo klausimu pažymėtina, kad nusikalstamos veikos, dėl kurių sprendimas pripažįstamas ir vykdomas netikrinant veikos dvigubo baudžiamumo, nes jos nurodytos Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalyje, iš esmės atspindi pagrindines nusikalstamumo formas. Dauguma jų suderintos Sąjungos teisėje. Tai yra, pavyzdžiui, dalyvavimas nusikalstamoje organizacijoje, apibrėžtoje Pamatinio sprendimo 2008/841/TVR[16] 1 straipsnyje, teroristiniai nusikaltimai, apibrėžti Direktyvos (ES) 2017/541[17] 3 straipsnyje, prekyba žmonėmis, apibrėžta Direktyvos 2011/36/ES[18] 2 straipsnyje, vaikų pornografija ir su seksualine prievarta susijusios nusikalstamos veikos, apibrėžtos Direktyvos 2011/93/ES[19] 2 ir 3 straipsniuose, neteisėta prekyba narkotikais ir prekursoriais, apibrėžta Pamatinio sprendimo 2004/757/TVR[20] 2 straipsnyje, sukčiavimas, apibrėžtas Direktyvos (ES) 2017/1371[21] 3 straipsnyje, padėjimas neteisėtai atvykti ir apsigyventi, apibrėžtas Direktyvos 2002/90/EB[22] 1 straipsnyje, nusikaltimai aplinkai, apibrėžti Direktyvos 2008/99/EB[23] 3 straipsnyje, ar neteisėtas kultūros vertybių gabenimas[24].

16 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu (OL L 300, 2008, p. 42).

17 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017, p. 6).

18 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR (OL L 101, 2011, p. 1).

19 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR (OL L 335, 2011, p. 1; klaidų ištaisymai OL L18, 2012, p. 7).

20 2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatinis sprendimas, nustatantis būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje (OL L 335, 2004, p. 8).

21 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017, p. 29).

22 2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva, apibrėžianti padėjimą neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi (OL L 328, 2002, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 64). Taip pat žr. 2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos pamatinį sprendimą dėl bausmių sistemos stiprinimo siekiant užkirsti kelią padėjimui neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi (OL L 328, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 61).

23 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008, p. 28). Taip pat žr. 2005 m. liepos 12 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2005/667/TVR dėl baudžiamosios teisės sistemos stiprinimo, įgyvendinant teršimui iš laivų taikomą teisę (OL L 255, 2005, p. 164).

24 Žr. Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl kultūros vertybių importo (COM(2017) 375 *final*).

49. Šiais atvejais sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali lengviau ir greičiau nustatyti, ar nusikalstama veika, vertinama pagal faktines aplinkybes ir pagal tai, kaip ji apibrėžta sprendimą priėmusios valstybės teisėje (teisės akto tekstas pridedamas prie sprendimo), atitinka nusikalstamą veiką ar nusikalstamų veikų kategoriją, kuria remiasi sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija, siekdama, kad būtų taikoma Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalis, ar kitas nusikalstamas veikas, priskiriamas prie šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 3 dalies.

50. Vis dėlto šis patikrinimas, nors jis ribotas, gali būti sudėtingesnis, jeigu sprendimą priėmusios valstybės kompetentingos institucijos nurodyta nusikalstama veika ar nusikalstamų veikų kategorija Sąjungos teisėje neapibrėžta. Kaip tai nurodžiau, ši byla yra tokio atvejo pavyzdys.

51. Šiomis aplinkybėmis manau, jog Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 3 dalyje nustatyta konsultavimosi pareiga įgyja prasmę.

b) Pagal Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 3 dalį sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos pradedama konsultavimosi procedūra

52. Pagal Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 3 dalį sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija turi konsultuotis su sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija, būtent jeigu liudijimo nepateikta, jis neišsamus arba akivaizdžiai neatitinka sprendimo. Prieš nuspręsdama nepripažinti ar nevykdyti šio sprendimo ji turi pradėti šią procedūrą, imdamasi visų tinkamų priemonių, ir nedelsdama prašyti visos reikiamos informacijos [25]. Taip Sąjungos teisės aktų leidėjas patvirtina norą įtvirtinti šių institucijų konstruktyvų dialogą, leidžiantį ištaisyti galimus prie sprendimo pridėto liudijimo trūkumus. Manau, kad tokiu atveju, kaip nagrinėjamas, šis dialogas turėtų leisti sprendimą priėmusios valstybės kompetentingai institucijai ištaisyti klaidingai nurodytą skirsnį arba pateikti papildomos informacijos, kad sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija galėtų geriau įvertinti, kiek sprendimą priėmusios valstybės teisėje apibrėžta nusikalstama veika patenka į prie jo pridėtame liudijime nurodytą skirsnį.

53. Tik po šios išankstinės konsultacijos sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija, remdamasi Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 1 dalimi, gali laisvai vertinti, ar jai atsiųstą sprendimą ji turi pripažinti, ar ne.

54. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti, kad Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, jeigu jį priėmusios valstybės teisėje apibrėžta nusikalstama veika nepriskiriama prie nusikalstamos veikos ar nusikalstamų veikų kategorijos, kurią sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija nurodė prie šio sprendimo pridėtame liudijime, siekdama, kad būtų taikoma šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalis. Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti tą sprendimą, tik jeigu remiantis to pamatinio sprendimo 7 straipsnio 3 dalimi prieš tai pradėta konsultavimosi procedūra neleido ištaisyti tame sprendime padarytos klaidos.

[25] Šiuo klausimu žr. 2019 m. gruodžio 5 d. Sprendimą *Centraal Justitieel Incassobureau (Finansinių baudų pripažinimas ir vykdymas)* (C-671/18, EU:C:2019:1054, 44 punktas).

B. Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje nurodytos sąvokos „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, išaiškinimas

55. Primenu, jog Teisingumo Teismui pateikti klausimai kilo nagrinėjant sprendimą priėmusios valstybės ir sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingų institucijų ginčą dėl Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje nurodytos sąvokos „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, kuriai netaikomas veikos dvigubo baudžiamumo patikrinimas, aiškinimo.

56. Kadangi ši nusikalstama veika neapibrėžta Sąjungos antrinėje teisėje[26], manau, jog iš esmės svarbu, kad Teisingumo Teismas pasinaudotų šia proga išaiškinti Sąjungos teisės aktų leidėjo vartojamus terminus, o tai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui leis nustatyti sprendimą priėmusios valstybės kompetentingos institucijos padarytos vertinimo klaidos apimtį.

57. Iš tikrųjų ši byla pailiustruoja Europos ekonominių ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) nuogąstavimus, pareikštus dar vykstant Europos greitkelių kodekso ir transporto priemonių registro[27] rengimo darbams. EESRK pažymėjo, kad „[Pamatinis sprendimas 2005/214] numato ir [jame] reikalaujama kelių eismo taisyklių suvienodinimo visoje Europoje priemonių“[28], o šis suvienodinimas būtinas, siekiant „išvengti situacijų, kai vienoje šalyje narėje vienas veiksmas yra pažeidimas, o kitoje nėra“[29]. Pastabose valstybių narių pozicija išsiskyrė dėl Sąjungos teisės aktų leidėjo Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje vartojamos sąvokos aiškinimo. Vengrijos ir Čekijos vyriausybės iš esmės teigia, kad nusikalstama veika, t. y. „nepranešimas apie transporto priemonės vairuotoją“, nenurodyta šiame straipsnyje, o Ispanijos ir Austrijos vyriausybės, taip pat Komisija, atvirkščiai, mano, jog teisės aktas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, priskiriamas prie „kelių eismo taisyklių“, kaip tai suprantama pagal tą straipsnį.

1. Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečios įtraukos formuluotė ir struktūra, kuriai esant taikoma ši nuostata

58. Pirmiausia pažymėtina, jog yra Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečios įtraukos kalbinių versijų neatitikimų.

[26] Pagal dabar galiojančią Sąjungos teisę realiai suderinti tik tam tikri kelių eismą reglamentuojančių teisės aktų aspektai: vairuotojo pažymėjimai (2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų (OL L 403, 2006, p. 18)), saugos diržų naudojimas (1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 91/671/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių privalomą saugos diržų naudojimą mažiau nei 3,5 t sveriančiose transporto priemonėse, suderinimo (OL L 373, 1991, p. 26; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 353), iš dalies pakeista 2003 m. balandžio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/20/EB (OL L 115, 2003, p. 63; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 7 t., p. 277)), kelių transporto vežėjų darbo laiko organizavimas (2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/15/EB dėl asmenų, kurie verčiasi mobiliąja kelių transporto veikla, darbo laiko organizavimo (OL L 80, 2002, p. 35; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 224)), keitimasis informacija apie kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimus (2015 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/413, kuria sudaromos palankesnės sąlygos keistis informacija tarpvalstybiniu lygmeniu apie kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimus (OL L 68, 2015, p. 9)).

[27] Žr. 2004 m. sausio 29 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Europos greitkelių kodekso ir transporto priemonių registro (OL C 157, 2005, p. 34), toliau – EESRK nuomonė dėl Europos greitkelių kodekso.

[28] Žr. EESRK nuomonę dėl Europos greitkelių kodekso (5.3 punkto a papunktis).

[29] Žr. EESRK nuomonę dėl Europos greitkelių kodekso (6.7 punktas).

59. Nors Sąjungos teisės aktų leidėjas šio straipsnio versijoje prancūzų kalba nurodo „conduite contraire aux normes qui règlent *la circulation routière*“ [30], versijoje slovėnų kalba nurodytas „elgesys, prieštaraujantis *kelių eismo saugumo* taisyklėms“ [31] („ravnanja, ki so v nasprotju s predpisi o varnosti v prometu“), o versijoje italų kalba („infrazioni al codice della strada“) ir lenkų kalba („naruszenie przepisów ruchu drogowego“) nurodomi „kelių kodekso“ [32] pažeidimai.

60. Pirma, konstatuoju, kad dauguma Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečios įtraukos kalbinių versijų atitinka versiją prancūzų kalba, todėl išskiriamos versija slovėnų kalba, nes joje nurodytos tik kelių eismo saugumo taisyklės, ir versijos italų bei lenkų kalbomis, kuriose nurodyti tik kelių kodekso pažeidimai. Versijose ispanų kalba („conducta contraria a la legislación de tráfico“), vokiečių kalba („gegen die den Straßenverkehr regelnden Vorschriften verstoßende Verhaltensweise“), graikų kalba („symperiforá pou paraviázei kanonismoús odikís kykloforías“), anglų kalba („conduct which infringes road traffic regulations“), lietuvių kalba („elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“), vengrų kalba („olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait“) ar slovakų kalba („správanie porušujúce pravidlá cestnej premávky“) nurodytas elgesys, prieštaraujantis kelių eismo taisyklėms ar teisės aktams.

61. Antra, pažymiu, kad Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečios įtraukos versija prancūzų kalba kildinama iš terminų, vartojamų Susitarimo dėl bendradarbiavimo atliekant procesinius veiksmus, kai yra pažeistos kelių eismo taisyklės ir mokamos už juos paskirtos piniginės baudos, Vykdomojo komiteto patvirtinto 1999 m. balandžio 28 d. [33] ir įtraukto į Šengeno *acquis* [34], 1 straipsnyje.

62. To susitarimo 1 straipsnyje „kelių eismo taisyklių pažeidimas“ apibrėžtas kaip „*[e]lgesys, prieštaraujantis kelių eismą reguliuojančioms normoms*, pripažįstamas nusikalstama veika ar administraciniu nusižengimu, įskaitant vairavimo ir poilsio laiką bei pavojingų krovinių vežimą reglamentuojančių nuostatų pažeidimus“ [35]. To susitarimo 1 straipsnio versijos italų, lenkų ir slovėnų kalbomis nesiskiria nuo kitų to susitarimo kalbinių versijų ir jose kelių eismo taisyklių pažeidimas apibrėžtas kaip veiksmai ar elgesys, prieštaraujantys kelių eismo taisyklėms [36].

63. Darau išvadą, kad Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje vartodamas sąvoką „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė nurodyti „kelių eismo taisyklių pažeidimus“.

64. Beje, tai patvirtina Pamatinio sprendimo 2005/214 4 konstatuojamoji dalis, kurioje Sąjungos teisės aktų leidėjas nurodo, kad šis pamatinis sprendimas „turėtų būti taikomas finansinėms baudoms, paskirtoms už *kelių eismo taisyklių pažeidimus*“ [37].

30 Pasviruoju šriftu išskirta mano.

31 Pasviruoju šriftu išskirta mano.

32 Pamatinio sprendimo 2005/214 priedo g skirsnio 3 punkte pateikto liudijimo versijoje prancūzų kalba nurodytas „conduite contraire au code de la route“.

33 OL L 239, 2000, p. 428.

34 Šiuo klausimu žr. Jekewitz, J. „L'initiative de la République fédérale d'Allemagne relative à la coopération dans le cadre des procédures relatives aux infractions routières et à l'exécution des sanctions pécuniaires y relatives“, *La reconnaissance mutuelle des décisions judiciaires pénales dans l'Union européenne*, Éditions de l'Université de Bruxelles, Briuselis, 2001, p. 133–139, konkrečiai – p. 137.

35 Pasviruoju šriftu išskirta mano.

36 Versijoje italų kalba nurodyta „Atto contrario alle norme che regolano la circolazione stradale“, lenkų kalba – „Zachowanie naruszające przepisy o ruchu drogowym“, o slovėnų kalba – „vedenje, s katerim se krši prometne predpise“.

37 Pasviruoju šriftu išskirta mano.

65. Taigi nepritariu Vengrijos vyriausybės pastabose išreikštai nuomonei, kad iš esmės reikėtų riboti Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečios įtraukoje nurodytus veiksmus taip, kad jie apimtų keliančius pavojų kelių eismo saugumui. Šiame pamatinio sprendimo straipsnyje ir 4 konstatuojamojoje dalyje vartojami terminai aiškiai įrodo Sąjungos teisės aktų leidėjo norą neriboti to straipsnio materialinės taikymo srities taip, kad jis apimtų tik kelių eismo saugumo taisykles ar normas, kaip yra pagal Direktyvą 2015/413, o veikiau jį taikyti visoms normoms, reglamentuojančioms kelių eismą, neatsižvelgiant į teisės aktų, kuriose jos įtvirtintos, pobūdį.

66. Šie terminai leidžia atsižvelgti į kelių eismą Sąjungoje reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų formos ir turinio heterogeniškumą.

67. Kiek tai susiję su forma, kelių eismo taisyklės nebūtinai kodifikuotos konkrečiame kodekse, pavyzdžiui, kelių kodekse [38], jos gali būti kodifikuotos skirtinguose įstatymuose ir kituose teisės aktuose, kaip yra, pavyzdžiui, Vokietijoje [39].

68. Kiek tai susiję su turiniu, kelių eismo taisyklės labai skiriasi valstybėse narėse, nepaisant jau atlikto suderinimo pagal tarptautines konvencijas [40]. Galima konstatuoti, kad kelio ženklai ir šviesoforai, vairuotojo pažymėjimui įgyti keliami reikalavimai [41], greičio ribojimas ar leidžiamas alkoholio kiekis gali skirtis, nelygu valstybė narė [42]. EESRK pažymėjo, kad, „nors ir yra reikšmingų skirtumų pačioje pagrindinių eismo taisyklių formuluotėje, dar rimtesnis yra faktas, jog šios taisyklės skirtingai interpretuojamos ir taikomos skirtingose šalyse narėse. Taip yra ne vien dėl to, kad žmonių požiūriai skiriasi dėl skirtingo šių taisyklių taikymo, bet taip pat ir dėl to, kad baudos už vairavimo pažeidimus irgi [gerokai] skiriasi“ [43]. Šiame kontekste Teisingumo Teismas 2019 m. gruodžio 5 d. Sprendime *Centraal Justitieel Incassobureau* (Finansinių baudų pripažinimas ir vykdymas) [44] priminė, kad pažeidimai, kuriuos sudaro „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, įvairiose valstybėse narėse traktuojami nevienodai: kai kuriose iš jų jie laikomi administraciniais nusižengimais, o kitose – nusikalstamomis veikomis [45].

[38] Belgijoje šis reglamentavimas įtvirtintas ne kodekse, o 1975 m. gruodžio 1 d. *Arrêté royal portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique* (Karaliaus nutarimas, kuriuo nustatomos bendrosios kelių eismo policijai ir valstybinių kelių naudojimui taikomos taisyklės (*Moniteur belge*, 1975 m. gruodžio 9 d., p. 15627), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 15 d. Flandrijos vyriausybės nutarimu (*Moniteur belge*, 2021 m. vasario 4 d., p. 8401).

[39] Vokietijoje kelių eismą reglamentuojančios normos įtvirtintos keliuose įstatymuose, be kita ko, 1909 m. gegužės 3 d. *Straßenverkehrsgesetz* (Įstatymas dėl kelių eismo), 2003 m. kovo 5 d. redakcija (*BGBl.* 2003 I, p. 310, klaidų ištaisymas p. 919), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. lapkričio 26 d. įstatymu (*BGBl.* 2020 I, p. 2575), ir 2013 m. kovo 6 d. *Straßenverkehrs-Ordnung* (Kelių kodeksas) (*BGBl.* 2013 I, p. 367), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 18 d. nutarimu (*BGBl.* 2020 I, p. 3047), kuriuose įtvirtintos pagrindinės kelių eismo taisyklės; taip pat 1961 m. kovo 21 d. *Personenbeförderungsgesetz* (Įstatymas dėl asmenų vežimo), 1990 m. rugpjūčio 8 d. redakcija (*BGBl.* 1990 I, p. 1690), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 3 d. įstatymu (*BGBl.* 2020 I, p. 2694), ir 2012 m. balandžio 26 d. *Straßenverkehrs-Zulassungs-Ordnung* (Kelių transporto priemonių registracijos kodeksas) (*BGBl.* 2012 I, p. 679), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. lapkričio 26 d. nutarimu (*BGBl.* 2019 I, p. 2015), kuriame reglamentuojami registravimo procedūra ir privalomasis draudimas, taip pat įtvirtintos transporto priemonės konstrukcijos ir naudojimo taisyklės.

[40] Visų pirma žr. 1926 m. balandžio 24 d. Paryžiuje pasirašytą Tarptautinę konvenciją dėl automobilių eismo, 1949 m. rugsėjo 19 d. Ženevoje pasirašytą Kelių eismo konvenciją ir 1968 m. lapkričio 8 d. Vienoje pasirašytą Kelių eismo konvenciją. Šiuo klausimu žr. EESRK nuomonę dėl Europos greitkelių eismo kodekso (3 punktas).

[41] Žr. EESRK nuomonę dėl Europos greitkelių kodekso (4 punktas).

[42] Pavyzdžiui, dėl vairuotojo teisių netekimo ar vairuotojo pažymėjimo atėmimo sąlygų žr., be kita ko, 2012 m. birželio 7 d. Sprendimą *Vinkov* (C-27/11, EU:C:2012:326) ir 2015 m. balandžio 23 d. Sprendimą *Aykul* (C-260/13, EU:C:2015:257).

[43] EESRK nuomonė dėl Europos greitkelių kodekso (4.5 punktas).

[44] C-671/18, EU:C:2019:1054.

[45] Žr. 2019 m. gruodžio 5 d. Sprendimą *Centraal Justitieel Incassobureau (Finansinių baudų pripažinimas ir vykdymas)* (C-671/18, EU:C:2019:1054, 48 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Taip pat žr. generalinio advokato Y. Bot išvadą byloje *Komisija / Parlamentas ir Taryba* (C-43/12, EU:C:2013:534, 38 punktas), kurioje jis nurodė, kad kelių eismo taisyklių sudėties požymiai, nurodyti 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/82/ES, kuria sudaromos palankesnės sąlygos keistis informacija tarpvalstybiniu lygmeniu apie kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimus (OL L 288, 2011, p. 1), kurią pakeitė Direktyva 2015/413, taip pat nesuderinti Sąjungos lygiu, juos, kaip ir už tokius pažeidimus taikomas sankcijas, nustato valstybės narės.

69. Kelių eismo taisyklės reglamentuoja valstybinių kelių ir juose esančių kelio ženklų ir šviesoforų naudojimą, transporto priemonių savininkų pareigas (registracijos procedūrą, privalomojo civilinės atsakomybės draudimo įsigijimą ir t. t.) ir transporto priemonių valdytojų pareigas (vairuotojo pažymėjimo turėjimą, kelio ženklų ir signalų paisymą ir t. t.), taip pat jose nustatytos už šių pareigų nevykdymą skiriamos sankcijos. Taigi Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje vartojama sąvoka „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, gali apimti daugybę veiksmų ir pažeidimų, kurių sudėties požymiai gali skirtis, nelygu valstybė narė.

70. Taigi, nors Vengrijos vyriausybė savo pastabose teigia, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija turi taikyti teisę ir aiškinti bei kvalifikuoti veiksmus, atitinkančius Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas nusikalstamų veikų kategorijas kuo siauriau, vis dėlto Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje Sąjungos teisės aktų leidėjo nurodytų kelių eismo taisyklių taikymo sritis labai plati. Sąvoka „kelių eismo taisyklės“ skiriasi nuo kitų tame pačiame straipsnyje vartojamų sąvokų, susijusių su konkrečiu elgesiu, pavyzdžiui, nuo organizuoto apiplėšimo, neteisėtos prekybos žmogaus organais, pinigų pasisavinimo apgaulės būdu ar orlaivio užgrobimo.

71. Šiomis aplinkybėmis manau, kad transporto priemonės savininko pareiga nurodyti asmens, įtariamo padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą, tapatybę priskiriama prie kelių eismą reglamentuojančių normų ir šios pareigos nevykdymas patenka į Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečios įtraukos materialinę taikymo sritį.

72. Šiuo atveju 1967 m. KFG 103 straipsniu siekiama apibrėžti „Transporto priemonės ar jos priekabos registracijos liudijimo turėtojo pareigas“. Kitaip tariant, būtent dėl transporto priemonės, nurodytos kaip naudotos darant kelių eismo taisyklių pažeidimą, savininko statuso šios transporto priemonės savininkas turi prisidėti prie vairuotojo tapatybės nustatymo. Iš 1967 m. KFG 134 straipsnio, susijusio su „[baudžiamosiomis nuostatomis]“, 1 dalies matyti, kad kiekvienas šios pareigos neįvykdęs asmuo padaro administracinį nusižengimą, už kurį skiriama bauda, o jeigu nėra galimybės jos išieškoti, skiriama laisvės atėmimo bausmė. Šioje byloje bauda viršija Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 2 dalies h punkte nustatytą ribą.

73. Panaši pareiga egzistuoja ir kitose valstybėse narėse, kaip antai Prancūzijoje [46] ar Belgijoje [47].

74. Kaip pastabose pabrėžia Austrijos vyriausybė, transporto priemonės vairuotojo tapatybės nustatymu siekiama užtikrinti kelių eismo tvarką ir kontrolę. Manau, jog šia pareiga siekiama to paties tikslo kaip transporto priemonės savininko pareiga pritvirtinti transporto priemonės valstybinį registracijos numerį, skirtą jo tapatybei nustatyti.

75. Šis tapatybės nustatymas iš esmės svarbus transporto priemonės savininko civilinės atsakomybės ar vairuotojo baudžiamosios atsakomybės taikymui. Pagal bausmių individualizavimo principą tik vairuotojui kyla baudžiamoji atsakomybė už jo padarytus pažeidimus vairuojant transporto priemonę. Todėl būtina nustatyti asmens tapatybę, kad būtų priskirtas padarytas kelių eismo taisyklių pažeidimas ir skirta sankcija. Kaip rodo pagal Direktyvą 2015/413 patvirtintos priemonės, šis asmens tapatybės nustatymas turi esminę

[46] Žr. Kelių kodekso L121-6 straipsnį, kuriame nustatytas pažeidimas dėl nepranešimo apie vairuotojo tapatybę, kai transporto priemonės savininkas yra juridinis asmuo.

[47] Žr. 1968 m. kovo 16 d. *loi relative à la police de la circulation routière* (Įstatymas dėl kelių policijos) (*Moniteur belge*, 1968 m. kovo 27 d., p. 3146), iš dalies pakeisto 2019 m. gegužės 8 d. įstatymu (*Moniteur belge*, 2019 m. rugpjūčio 22 d., p. 80518), 67bis straipsnį, įtrauktą į V antraštinę dalį „Baudžiamoji byla, mokėjimo nurodymas ir civilinė byla“, konkrečiai – į IVbis skyrių „Pažeidėjo tapatybės nustatymas“.

reikšmę, kai padarytas pažeidimas susijęs su tam tikrais kelių eismo pažeidimais, be kita ko, greičio viršijimu, vairavimu esant neblaiviam ar važiavimu degant raudonam šviesoforo signalui [48]. Kaip nurodo Austrijos vyriausybė atsakymuose į Teisingumo Teismo jai pateiktus klausimus, pagrindinėje byloje įtariama, kad vairuotojas viršijo greitį, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio a punktą. Pažymėtina, kad 2020 m. kovo 4 d. Sprendime *Bank BGŻ BNP Paribas* [49] Teisingumo Teismas nusprendė, kad Direktyvos 2015/413 nuostatose nurodyta, kad valstybės narės, vadovaudamosi lojalaus bendradarbiavimo principu, turi sudaryti palankesnes sąlygas keistis informacija tarpvalstybiniu lygmeniu apie šios direktyvos 2 straipsnyje nustatytus kelių eisimo saugumo pažeidimus ir taip pagerinti galimybes taikyti sankcijas, kai šie pažeidimai padaryti kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje įregistruota atitinkama transporto priemonė, taip prisidėdamos prie šia direktyva siekiamo visų eismo dalyvių aukšto lygio apsaugos užtikrinimo [50]. Šiuo tikslu Teisingumo Teismas nusprendė, kad keitimasis informacija tarpvalstybiniu lygmeniu reiškia, kad registracijos valstybės narės, šiuo atveju – vykdančiosios valstybės, pateikti duomenys leidžia nustatyti ne tik transporto priemonės savininką, bet ir asmenį, kuris pagal nacionalinę teisę atsako kelių eismo taisyklių pažeidimo atveju, kad būtų palengvintas galimų piniginių sankcijų vykdymas [51].

76. Be to, ši pareiga nurodyti vairuotojo tapatybę leidžia išspręsti ypatingam kelių eismo sektoriui būdingus praktinius ir techninius sunkumus. Iš tikrųjų atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ar naudojamos kontrolės būdą kelių eismo taisyklių pažeidimo inkriminavimas kelia sunkumų.

77. Kelių eismo taisyklių pažeidimai ypatingi tuo, kad policijos įtaigoms dažnai sunku tiksliai nustatyti vairuotojo tapatybę, nes nėra tiesioginio kontakto su juo, ypač jeigu pažeidimų konstatavimas vyksta vairuotojui nedalyvaujant, pavyzdžiui, transporto priemonę pastačius draudžiamoje vietoje, net jeigu tai automatiškai užfiksuota kamerų, kaip šioje byloje nagrinėjamo greičio viršijimo atveju [52]. Dėl šios priežasties tam tikros valstybės narės, pavyzdžiui, Prancūzijos Respublika, nustatė registracijos liudijimo turėtojo atsakomybės prezumpciją, taikomą už transporto priemonių pastatymą reglamentuojančių nuostatų pažeidimus ar už rinkliavų mokėjimo pažeidimus, už kuriuos galima skirti tik baudą [53].

78. Taigi transporto priemonės savininko pareiga nurodyti tą priemonę vairavusį asmenį, jeigu buvo padarytas kelių eismo taisyklių pažeidimas, yra priemonė, leidžianti valstybėms narėms pagerinti jų turimas priemones tokio pažeidimo tyrimo stadijoje ir joms suteikia galimybę gauti šį pažeidimą padariusio subjekto tapatybei nustatyti būtiną informaciją ir jį nubausti.

79. Iš nurodytų aplinkybių matyti, kad šios pareigos nevykdymas yra nusikalstama veika, turinti savo objektą ir sudėties požymius, ir ji negali būti kvalifikuojama kaip „papildomas pažeidimas“, kaip teigia Vengrijos vyriausybė.

80. Šį aiškinimą patvirtina 2012 m. spalio 11 d. pasirašytas Bulgarijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Vengrijos ir Austrijos Respublikos susitarimas dėl tarpvalstybinio baudimo už kelių eismo taisyklių pažeidimus palengvinimo [54]. Pažymėtina, jog Pamatinio

[48] Pagrindinėje byloje nagrinėjama pareiga kyla, nepaisant to, koks kelių eismo taisyklių pažeidimas padarytas, nes Austrijos teisės aktų leidėjas nurodė tam tikru momentu transporto priemonę „vairavusio“ ar „pastačiusio“ asmens tapatybę.

[49] C-183/18, EU:C:2020:153.

[50] Žr. 2020 m. kovo 4 d. Sprendimą *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 54 punktas).

[51] Žr. 2020 m. kovo 4 d. Sprendimą *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 55 punktas).

[52] Žr. šios išvados 61 punkte nurodyto susitarimo trečią konstatuojamąją dalį.

[53] Žr. Kelių kodekso L121-2 straipsnį.

[54] Toliau – 2012 m. spalio 11 d. susitarimas.

sprendimo 2005/214 18 straipsnyje nustatyta, kad šis pamatinis sprendimas netrukdo taikyti šio susitarimo, jeigu jis leidžia išplėsti šio pamatinio sprendimo nuostatas ir padeda supaprastinti ar palengvinti sprendimų dėl finansinių baudų vykdymo procedūras. Žinoma, kaip tai nurodė Austrijos vyriausybė, tas susitarimas šioje byloje netaikomas *ratione temporis*, nes jos atžvilgiu įsigaliojo 2018 m. rugpjūčio 28 d. Vis dėlto manau, kad jo nuostatos vertos dėmesio. Iš tikrųjų šiuo atveju tiek sprendimą priėmusi valstybė, tiek sprendimą vykdančioji valstybė yra susitarimo šalys, o remiantis to susitarimo 6 straipsnio 1 dalimi, jo konkretus tikslas – sukurti bendradarbiavimą, siekiant už padarytus kelių eismo taisyklių pažeidimus skirtų finansinių baudų tarpvalstybinio vykdymo.

81. Taigi 2012 m. spalio 11 d. susitarimo 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „kelių eismo taisyklių pažeidimai“ apima ne tik Direktyvos 2015/413 2 straipsnyje [55] nurodytus kelių eismo saugumo pažeidimus, bet ir nusikalstamas veikas, susijusias su transporto priemonės valdytojo ar savininko arba bet kurio kito asmens, įtariamo padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą, *nebendradarbiavimu*, jeigu šios nusikalstamos veikos nustatytos valstybės, kurios teritorijoje nusikalstama veika padaryta, teisėje. Šio susitarimo 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybių, šio susitarimo šalių, bendradarbiavimas apima sprendimų dėl baudų, skirtų, be kita ko, už transporto priemonės, kurią valdant padarytas kelių eismo taisyklių pažeidimas, savininko nebendradarbiavimą, vykdymą.

82. Mano siūlomą aiškinimą patvirtina ir Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija. Sprendime *Weh prieš Austriją* [56] tas teismas kelių eismo taisyklių pažeidimų srityje aiškiai atskyrė transporto priemonės savininkui, neatskleidusiam už kelių eismo taisyklių pažeidimą atsakingo vairuotojo tapatybės, ir tai padariusiam pažeidžiant 1967 m. KFG 103 straipsnio 2 dalyje jam nustatytą pareigą, skirtą baudą nuo baudos, kuri jam galėtų būti skirta už padarytą kelių eismo taisyklių pažeidimą.

83. Taigi atsižvelgdamas į galiojančią Sąjungos teisę manau, kad tokia pareiga, kaip nagrinėjama šiuo atveju, kurią vykdydamas transporto priemonės savininkas turi atskleisti įtariamo padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą vairuotojo tapatybę, yra kelių eismo taisyklė, kaip tai suprantama pagal Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečią įtrauką, ir šios pareigos nevykdymas yra „elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

84. Šį aiškinimą patvirtina Pamatinio sprendimo 2005/214 tikslas.

2. Pamatinio sprendimo 2005/214 tikslas

85. Pamatiniu sprendimu 2005/214 siekiama sudaryti galimybes veiksmingiau bausti už nusikalstamas veikas, be kita ko, kelių eismo taisyklių pažeidimus, nustatant kompetentingų nacionalinių teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo mechanizmą baudimo srityje.

86. Iš Pamatinio sprendimo 2005/214 2 ir 4 konstatuojamųjų dalių matyti, kad jame nustatytu bendradarbiavimu siekiama geriau taikyti kitoje valstybėje narėje registruotų transporto priemonių savininkams už kelių eismo taisyklių pažeidimus skirtas finansines baudas. Šie

[55] 2014 m. gegužės 6 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Komisija / Parlamentas ir Taryba* (C-43/12, EU:C:2014:298) panaikinus Direktyvą 2011/82 dėl klaidingo teisinio pagrindo, ją pakeitė Direktyva 2015/413, kurios turinys tapatus Direktyvos 2011/82 turiniui.

[56] 2004 m. balandžio 8 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Weh prieš Austriją*, CE:ECHR:2004:0408JUD003854497, 52–56 punktai. Taip pat žr. 2005 m. kovo 24 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Rieg prieš Austriją*, CE:ECHR:2005:0324JUD006320700, 31 ir 32 punktus.

pažeidimai yra tarpvalstybinio masto ir gali būti labai sunkūs. Todėl siekiama užtikrinti veiksmingesnį baudimą už šiuos pažeidimus, o tas baudimas dėl atgrasomojo poveikio taip pat turi skatinti vairuotojus laikytis valstybių narių, per kurias jie važiuoja, kelių eismo taisyklių.

87. Atsižvelgdamas į šį kontekstą manau, kad, jeigu Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečioje įtraukoje nurodyti pažeidimai neapimtų šiuo atveju nagrinėjamo pažeidimo, padaryto dėl pareigos nurodyti įtariamo padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą vairuotojo tapatybę neįvykdymo, būtų trukdoma siekti šio tikslo.

88. Iš tikrųjų dėl tokio neįtraukimo sprendimą priėmusios valstybės kompetentingai institucijai kiltų grėsmė netekti galimybės nubausti transporto priemonės savininką, jeigu ši transporto priemonė registruota kitoje valstybėje narėje. Tai lemtų skirtingą požiūrį, o ypač tai, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija neturėtų galimybės persekioti ir bausti kitoje valstybėje narėje registruotų transporto priemonių vairuotojų, padariusių kelių eismo taisyklių pažeidimą sprendimą priėmusios valstybės teritorijoje, nors jie gali kelti grėsmę kitiems kelių eismo dalyviams Sąjungoje.

89. Žinoma, toks pažeidimas, kaip nagrinėjamas šiuo atveju, t. y. pareigos nurodyti vairuotojo tapatybę neįvykdymas, iš pirmo žvilgsnio yra nesunkus pažeidimas, nes nesukelia materialinės žalos ir nėra nukentėjusiojo nuo kelių eismo taisyklių pažeidimo. Vis dėlto jo bendras poveikis visoje Sąjungos teritorijoje, manau, turi esminės reikšmės, o už jį skiriama sankcija iš esmės reikšminga, siekiant užtikrinti kelių eismo taisyklių laikymąsi vidaus sienų neturinčioje erdvėje. Iš tikrųjų nagrinėjama pareiga nurodyti asmens tapatybę taikoma neatsižvelgiant į tai, kokį kelių eismo taisyklių pažeidimą padarė transporto priemonės vairuotojas. Tai gali būti nesunkus kelių eismo taisyklių pažeidimas, kaip antai pastatymas draudžiamoje vietoje, nors dėl tokio pažeidimo Sąjungos teisės aktų leidėjas numatė, kad sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti ar vykdyti sprendimą, jeigu finansinė bauda yra mažesnė nei 70 eurų[57]. Tai gali būti ir sunkesnis pažeidimas, kaip antai važiavimas degant raudonam šviesoforo signalui ar greičio viršijimas, kaip antai nagrinėjamas šioje byloje. Toks elgesys kasdien fiksuojamas visoje Sąjungos teritorijoje. Jeigu sprendimą priėmusi valstybė netektų priemonių, skirtų persekioti ir bausti už tokį elgesį, nes atitinkama transporto priemonė registruota kitoje valstybėje narėje, manau, tai būtų nesuderinama su Sąjungos teisės aktų leidėjo noru sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, grindžiamą valstybių narių teisminiu bendradarbiavimu.

90. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti, kad Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečia įtrauka turi būti aiškinama taip, kad pagal ją pažeidimas, susijęs su „elgesiu, pažeidžiančiu kelių eismo taisykles“, apima elgesį, kai transporto priemonės savininkas atsisako nurodyti vairuotojo, įtariamo padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą, tapatybę.

[57] Pagal Pamatinio sprendimo 2005/214 7 straipsnio 2 dalies h punktą sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, jeigu yra nustatyta, kad finansinė bauda mažesnė nei 70 eurų arba šiai sumai lygiavertė suma.

V. Išvada

91. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Zalaegerszegi Járásbíróság* (Zalaegersego apylinkės teismas, Vengrija) pateiktus prejudicinius klausimus:

1. 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms 7 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją sprendimą vykdančiosios valstybės narės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, jeigu sprendimą priėmusios valstybės narės teisėje apibrėžta nusikalstama veika nepriskiriama prie nusikalstamos veikos ar nusikalstamų veikų kategorijos, kurią sprendimą priėmusios valstybės narės kompetentinga institucija nurodė prie šio sprendimo pridėtame liudijime, siekdama, kad būtų taikoma šio pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalis.

   Sprendimą vykdančiosios valstybės narės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti tą sprendimą, tik jeigu, remiantis to pamatinio sprendimo 7 straipsnio 3 dalimi, prieš tai pradėta konsultavimosi procedūra neleido ištaisyti tame sprendime padarytos klaidos.

2. Pamatinio sprendimo 2005/214 5 straipsnio 1 dalies trisdešimt trečia įtrauka turi būti aiškinama taip, kad pagal ją pažeidimas, susijęs su „elgesiu, pažeidžiančiu kelių eismo taisykles“, apima elgesį, kai transporto priemonės savininkas atsisako nurodyti vairuotojo, įtariamo padarius kelių eismo taisyklių pažeidimą, tapatybę.